

Medved.

Cekinov oče je bil že navsezgodaj zjutraj na vrtu. V sami srajci in hlačah je stal pred nizko hruško sršenko in štel zrele sadeže na njej. Ena, dve, tri, štiri — — — sedemnajst, osemnajst. »Saperlot,« se je ustavil, ko je bil pri koncu. »Že zopet se je ponoči nekdo spravil nad moje hruške. Dveh mi že zopet manjka, včeraj jih je bilo še dvajset na drevesu, dobro sem jih štel. Ampak hudimana, naj le dobim predrznega tatu v roke! Potem mu bodo dišale vse drugačne hruške! In ujel ga bom, ni zlomka, da ga ne bil«

Cekinov oče je bil upokojen uradnik. Dolga leta je služil v mestu, ko pa so mu osiveli lasje, je zaprosil za pokoj in se preselil v prijazno vasio na Gorenjskem. Sezidal si je majhno hišico, okoli hišice pa si je uredil vrt. Ta vrt je bil prav majhen, še vrt mu ni moči reči, le vrtiček je bil, vendar pa je pomenil za Cekinovega očeta vse. Vse njegovo veselje je bil ta vrt. Na njem si je zasadil vrsto nizkih pritlikavih sadnih dreves in poslej je vse dni preživel le na tem vrtu, zalival, obrezoval in snažil drevesca, da so mu bogato rodila. Med vsemi drevesi pa mu je bila najljubša hruška sršenka, ki mu je letos prvič rodila. Vse poletje že jo je hodil oče srečen gledat, videl je, kako mu je pomladi cvetela, kako je cvetje odpalo in se je začela plodnica debeliti, kako so polagoma dozorevale hruške, postajale z vsakim dnem bolj rumene in vabljive. Vsak dan sproti jih je štel. Ko so začele zoreti, jih je bilo na drevescu ravno pet in dvajset, ne ene več ne manj.

Tedaj pa je nekega jutra, ko je prišel zopet na vrt in po stari navadi štel sadeže na drevesu, s strahom opazil, da mu manjka ene hruške. Naj je štel, kakor je hotel, le štiri in dvajset jih je naštel. Pregledal in preiskal je vso travo pod drevescem daleč naokoli, pa o sočni hruški ni bilo nikakega sledu. Žalostno je zmajal z glavo in ni mogel razumeti, kam je prišla sočna rumenka.

Druga dne pa mu je znova zmanjkalo dveh hrušk in danes zjutraj zopet dveh. Zdaj Cekinov oče ni nič več razmišljal in nič več ni dvomil. Vedel je: tat se mu je naselil na vrt in mu krade njegove hruške. Sklenil je, da ga mora ujeti, naj stane že, kar hoče. In kakor je sklenil, tako je storil. Vso naslednjo noč ni šel spat. Skrit v utici na vrtu je bdel in čakal, kdaj se priplazi predrzni tat, ki mu odnaša hruške. Temno je bilo, na nebu še luna ni svetila, le zvezde so motne migljale. Kakor nalašč za tatu, ki se bo zanašal na temo, da se bo lažje polastil tujega blaga. Oče Cekin je budno pazil. Ura je odbila že deseto, enajsto, zdaj je bila že polnoči in zdaj eno. Tatu pa odnikoder. Očetu Cekinu so postale nočne ure dolge. Oči so mu lezle skupaj, boril se je proti spancu, pa vse ni nič pomagalo: zaspal je.

Prestrašen je poskočil kvišku, ko se je zopet zbudil. Pomel si je oči, se razgledal okoli sebe in se mahoma zavedel, zakaj je v tej nočni uri na vrtu. »Sveti Bog!« je vzdihnil, »tatu čakam, pa zaspim.« Ozrl se je proti hruški in sapa mu je zastala. Sredi med vejami se je tesno stisnjena ob deblu držala prečudna pošast in se mastila z njegovimi hruškami, kakor se je bila že vse te dni navadila. Očeta Cekina je prevzela groza. Rad bi se bil približal hruški, da bi bil vsaj razločil, katera žival se pase na njegovem sadju, toda bal se je. Če se žival prestraši in zdivja in se spravi

nadenj mesto na hruške? Le temno, kosmato senco je videl. Prav sam medved je moral biti.

Mahoma je bil pokonci in preko vrtno ograje. Na vso sapo je pritekel k sosedu čevljarju in začel razbijati po vratih.

»Sto zlomkov; kdo razgraja sedaj sredi noči,« se je oglasil od znotraj sosed čevljar.

»Jaz, Cekin,« je še ves brez sape hitel oče Cekin. »Andrej, ti, ki imaš puško, pridi mi na pomoč. Na mojem vrtu se pase sam medved na hruškah.«

»Hahaha,« se je znotraj smejal sosed čevljar. »Seveda medved! Kje neki se bo vzel. Bo pa že kakšna mačka.«

»Mačka, kakopak. Zver je večja ko tvoj pes.«

»No, pa pogledjmo,« je rekel čevljar, medtem ko se je že oblačil. Kmalu je bil poleg očka Cekina. Čez ramo mu je visela stara puška, edina, kar jih je bilo na vasi, in zdaj sta pogumno stopala proti Cekinovemu vrtu.

Komaj sta bila poleg ograje, je pokazal očka Cekin s prstom na temno senco, ki se je vila ob hruški sršenki.

Zdaj tudi sosed čevljar ni več dvomil. »Pri moji veri,« je rekel, »prav imaš. Res je kakor medved. Toda majhen je, mladič bo še. Svojčas, ko sem bil še v mestu, sem videl take v cirkusih. Zdi se mi, da nas gleda...«

»Meniš, da je iz kakega cirkusa v mestu ušel in se je prav sem do nas pritepel. Ta ciganska nadloga jih povsod vlači s seboj. Kar ustrelji ga.«

Sosed čevljar je pogledal medveda, pogledal puško, pa mu je zmanjkalo poguma. »Veš kaj,« je rekel očetu Cekinu, »pozabil sem, da v puški ni nabojev. Pojdiva na vas do Jernejčkovega Andreja. Ni še dolgo temu, kar je prišel od vojakov. On ima naboje doma, dobro vem to, in tudi streljati zna.«

In sta se skupaj napravila na vas in zbudila iz spanja Jernejčkovega Andreja. Ko je zvedel, za kaj gre, je bil hitro na nogah in pripravljen, da gre streljat medveda, zahteval pa je, da so zbudili še Matijca, poljskega čuvaja, in pa gospoda Kozinca, vaškega župana.

»Da bo vse v redu,« je rekel tovarišema, »in nas nihče ne bo mogel dolžiti krivih dejanj, ker hodimo s puško okoli.«

Spravili so torej še župana in nočnega čuvaja pokonci in vsi skupaj so se odpravili na pot, da gredo na grozno zver.

Toda mati županja, ki je spala v isti sobi ko njen mož, je slišala grozno novico. Ni mogla vzdržati v postelji, urno se je oblekla in stekla k svoji sosedu in prijateljici Fikovi Mini, da ji pove to izredno novico. Mina je prestrašeno sklepala roke in stekla do svoje prijateljice Žefe, da še ona ne bo prikrajšana za ta nenavadni prizor. Kmalu je bilo pol vasi pokonci in vsi skupaj so se podali proti Cekinovemu vrtu, da vidijo, kako bodo vaški junaki ubili strašno zver, groznega medveda.

Tam pa so že stali naši možje. Ko pa je župan zagledal množico, ki se je bližala vrtu, je naročil čuvaju, naj zagradi prehod in nikogar ne pusti blizu.

»Res, pravi pravcati medved je na Cekinovem vrtu,« je govoril množici. »Res, da je le majhen medved, zato ni nič manj nevaren. Če se primeri, da ga Andrej ne bo na prvi hip zadel, lahko zdivja in vas vse pomandra. Zato rajši ne silite preblizu.«

Ko je bilo tako vse pripravljeno, se je Jernejčev Andrej približal ograji, pokleknil na eno koleno, napel petelina in... čakal.

Trenutek je bil slovesen. Vsem je zastala sapa. Grobna tišina je vladala vsenaokoli, slišal si le šum vetra, ki je nalahno pozibaval listje dreves.

In tedaj je prekinil ta strašni molk županov glas. »Ogenj!« je po-
veljeval.

Divji pok je odjeknil v gluho noč, za njim še eden. Nekaj rjavega,
kosmatega se je prevrnilo poleg hruške na tla.

Toda na vrtu je ostalo vse mirno, temna pošast je ležala na tleh
pod hruško in se ni genila.

Strah je trajal le nekaj sekund, vendar pa je do mozga pretresel
vso vas.

Potem pa so mahoma zagledali, kako je iz bližnje hiše pritekel majhen
otrok, preskočil ograjo, pograbil medveda, in ne meneč se za vso množico,
ko verveca zbežal z njim preko ograje nazaj v sosedovo hišo.

Vsa množica pa za njim.

In tam se jim je razjas-
nilo, kdo je bil tat. Sosedov
sinček Mihec je silno ljubil
hruške in ker ni vedel, kako
bi drugače prišel do njih, si
je izmislil to igro s svojim
kosmatim medvedom, ki mu
ga je bil o božiču prinesel
stric iz mesta. Postavil ga je
predse na drevo, sam pa je
skrit za njim trgal Cekinove
hruške.

Zdaj pa je dobil svoje
plačilo. Oče mu je naštel
drugačne hruške na zadnjo plat. Sveto je obljubil, da ne bo nikoli več
stikal po tujih vrtovih. Kakor bi se mu duša poslavljala od telesa, je ihtel,
zraven pa tesno objemal svojega prestreljenega medveda.

Naši junaki pa so se ponosni vračali na svoje domove. Medveda niso
ujeli, Cekinovega tatu pa.

Le Cekinovega očka je bilo na tihem nekoliko sram, da je zaradi
majhnega desetletnega dečka in slamnatega medveda spravil sredi noči
vso vas na noge in si ga ni upal sam prijeti.

Povedal pa tega ni nikomur.

Mikop:

Klic iz vetra.

*V večernem mraku peter
skozi drevje je zatulil
in povabil: pridi, pridi!*

*Moje oči so ostrmele.
Ustne so okamenele.
Prsi na globoko so zajele:
ko ne morem.*

*V očesu se je solza zaiskrila,
po bledem licu je zdrsnila.
Tam v daljavi zvezda
se je utrnila.*

France Horvat:

Spomin.

*Poljana je zasanjala
in luna je priplavala,
zbudil se slavček v gaju
in zvezdice vzdrhte so —
vsemirje vse odele so —
bilo je vse kot v raju.*

*Tedaj je v srcu vzklik spomin,
zaplaval preko je ravnin
in je obstal ob oknu,
kjer deklica je snivala,
kot samo bi počivala
med svečami na odru...*